

Boskataskolans likabehandlingsplan 2012-2013.

Vision:

En trygg skolvardag är en förutsättning för att eleverna ska lära och utvecklas. Med vår skolas värdegrundsarbete vill vi skapa goda förutsättningar för alla, elever, personal och vårdnadshavare, att aktivt delta i likabehandlingsarbetet. Lika-behandlingsplanen ska vara väl känd hos elever, föräldrar och all personal på skolan. Likabehandlingsplanen omfattar våra tre verksamheter, fritidshem, förskoleklass och grundskola. Alla barn på skolan benämns elever.

Bakgrund

Den 1 januari 2009 trädde den nya lagen, diskrimineringslagen, i kraft (SFS 2008:567). Den nya lagen ställer krav på att verksamheten, förskoleklass, skola och fritidshem, aktivt arbetar och utvecklar det förebyggande arbetet med likabehandling.

Skollagen 1 kap § 2

”Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan

- Främja jämställdhet mellan könen samt
- Aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden”

14 a kap § 6

”Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever”.

§ 7

”Huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder föra att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling”.

§ 8

”Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever”.

Läroplanen Lgr 11

”Alla som verkar i skolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dem” (s.8).

”Läraren ska

- klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet,
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen,...[...]” (s.12).

Rektors ansvar:

”Att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver” (s.18).

Definition av begreppen i vår likabehandlingsplan

De olika diskrimineringsgrunderna

- **kön** (tjejer , killar, män och kvinnor)
- **könsöverskridande identitet eller uttryck** (används om människor som inte exempelvis klär sig eller rör sig enligt samhällets normer och förväntningar).
- **etnisk tillhörighet** (människor från olika länder och kulturer).
- **religion och annan trosuppfattning** (det finns många religioner och gudar att tro på).
- **Funktionshinder** (varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar).
- **sexuell läggning** (homo- bi- eller heterosexuell läggning).
- **Ålder** (uppnådd levnadslängd).

Alla elever oavsett diskrimineringsgrund ska ha samma rättigheter och möjligheter att vistas i skolan utan att utsättas för trakasserier och kränkande behandling.

Likabehandling innebär att alla elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling innebär ett uppträdande som utan att ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna kränker någons värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling

fysiska (slag, knuffar)

verbala (hot, svordomar, öknamn)

psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)

texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier, sms, mms, msn, och meddelanden på olika webbcommunities).

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Till exempel när en elev kränks på grund av en förälders sexuella läggning, funktionshinder etc.

Diskriminering.

Diskriminering i skolan är när någon missgynnas av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering betyder att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering kan ske genom att behandla alla lika. Det sker t.ex när skolan har ett speciellt förfarings sätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev. Exempelvis om alla elever serveras samma mat trots allergi eller religiös övertygelse.

Strategier

För att befästa och förankra läroplanens värdegrund och likabehandlingsplanen avser vi att använda följande strategier: **Förebygga, Upptäcka, Åtgärda**

Förebygga och upptäcka

Alla elever, föräldrar och personal ska känna till likabehandlingsplanen och veta vem de ska vända sig till när de själva eller någon annan behöver hjälp.

Vårt arbete med att förebygga diskriminering och främja likabehandling har sin utgångspunkt i Boskataskolans likabehandlingsplan och värdegrund. Alla vuxna på skolan ska tydligt och konsekvent arbeta med att förebygga och förhindra alla former av kränkning och vara positiva förebilder när det gäller alla människors lika värde. Alla ska använda likabehandlingsplanen som ett verktyg i vardagen.

Det är viktigt att skapa ett tillåtande klimat där eleven känner sig trygg och säker. I ett klimat där man får lufta sina tankar och värderingar blir acceptansen för olikheter större och betraktas som en tillgång. Vi arbetar på olika sätt i våra grupper med att nå dessa mål.

Viktigt är att elevens upplevelse alltid ska tas på allvar.

Alla elever ska veta att på Boskataskolan bemöter vi varandra, såväl vuxna som elever, på ett respektfullt sätt. Skolans trivselregler (Bilaga 1) ska vara ett levande dokument bland alla som vistas på skolan. Varje mentor ska i sin grupp hålla skolans trivselregler levande genom att dessa används i det dagliga arbetet.

Vi använder oss av "Islandsmodellen" som en konfliktlösningsmetod.

Skolans trivselregler, likabehandlingsplanen och Islandsmodellen (Bilaga 1) ska finnas väl synliga i varje klassrum och användas i alla situationer som kräver det.

I de fall där trakasserier och kränkningar upptäcks träder skolans trygghetsteam in. GBM (Pikas, Gemensamt bekymmer metoden)(Bilaga 1) ligger till grund för teamets arbete bland eleverna.

För att kartlägga elevernas trivsel svarar eleverna varje termin på vår enkät "Skoltempen".

Skolsköterskan genomför hälsosamtal med alla elever i år 2 och 4.

Likabehandlingsplanen ska förankras hos barn, personal och föräldrar, information ges på föräldramöten och utvecklingssamtal. Delaktighet för såväl elever, personal och föräldrar ger mening i vårt gemensamma arbete att skapa ett gott klimat.

Likabehandlingsplanen ska finnas på skolans hemsida.

Ett viktigt forum för att uppmärksamma elever som inte mår bra är vid arbetslagets planering där vi regelbundet avsätter tid för "barnprat".

Flera lärare är ute på rasterna i syfte att skapa en trygg miljö för barnen.

Många vuxna äter med eleverna i matsalen för att främja ett gott klimat.

Kontinuerlig fadderverksamhet där de yngsta eleverna har faddrar bland de äldre eleverna. Planerade fadderträffar under hela läsåret.

Fyra temadagar kring kamratskap, samarbete och andra värdegrundsfrågor är inplanerat under detta läsår. Läsåret startar med en "lärakäna vecka" bland elever och personal.

Vi avslutar med en gemensam redovisningskväll för hela skolan i slutet av april. Föräldrar och syskon inbjuds.

Vi startar höstterminen med en gemensam samling i gymnastiksalen för att hälsa nya och gamla elever och lärare välkomna till ett nytt läsår. Vi avslutar läsåret med att uppmärksamma att våra elever i år 6 slutar.

Månadskalas varje månad då vi träffas i åldersintegrerade grupper (förskoleklass – år 6) för att fira de som fyllt år under månaden.

Elevhälsoteamet drar upp riktlinjer för det förebyggande likabehandlingsarbetet. Gruppen har kontinuerliga möten för att samråda om aktuella frågor. Gruppen har fasta mötestider under läsåret.

Handlingsplan vid trakasserier och kränkningar

Åtgärda

Handling	Åtgärd Steg 1 = alltid steg 2 och 3 = efter bedömning	Ansvarig
<p>Fysisk kränkning elev mot elev (t.ex. slag, knuffar, "snärtar")</p> <p>Verbal kränkning elev mot elev (hot, svordomar, öknamn)</p> <p>Psykosocial kränkning elev mot elev (utfrysning, blickar, ryktesspridning)</p>	<p>Steg 1. Omedelbart ingripande, informerar mentor</p> <p>Steg 2. "Islandsmodellen" Följer upp händelsen och åtgärden</p> <p>Steg 3. Informera vårdnadshavare Informera rektor Informera elevhälsoteamet Gör (ev.) skadeanmälan Dokumentera händelsen och vidtagna åtgärder.</p>	<p>Närvarande vuxen mentor</p> <p>mentor eller annan ansvarig lärare, ev rektor</p>
<p>Fysisk kränkning vuxen mot elev</p> <p>Verbal kränkning vuxen mot elev (t. ex. förklenande uttryck, insinuationer)</p> <p>Psykosocial kränkning vuxen mot elev (utfrysning, blickar, ryktesspridning)</p>	<p>Steg 1. Ingriper omedelbart Påtalar kränkning till berörd vuxen Informerar rektor Informerar vårdnadshavare</p> <p>Steg 2. Gör (ev.) skadeanmälan Dokumenterar händelse/ åtgärd</p>	<p>Närvarande vuxna och rektor</p> <p>Närvarande vuxna och rektor</p>
<p>Fysisk kränkning elev mot vuxen</p>	<p>Steg 1 Ingriper omedelbart</p>	<p>Närvarande vuxen</p>

<p>Verbal kränkning elev mot vuxen (tex. hot, svordomar, öknamn)</p> <p>Psykosocial kränkning elev mot vuxen (utfrysning, blickar, ryktesspridning)</p>	<p>Informerar mentor Informerar rektor</p> <p>Steg 2 Informerar vårdnadshavare och kallar till möte.</p> <p>Dokumenterar händelseförlopp och åtgärd.</p> <p>Steg 3. Informera rektor. Informera vårdnadshavare. Informera elevhälsoteamet. Dokumentera.</p>	<p>eller vuxen som får vetskap om händelsen.</p> <p>Rektor</p> <p>mentor / rektor</p>
<p>Text och bildburen trakasseri och kränkning (t.ex. klotter, brev, e-post, sms)</p>	<p>Steg 1. Vi agerar genom att utreda händelsen. Informera mentor.</p> <p>Steg 2. Informera rektor. Informera vårdnadshavare. Informera elevhälsoteamet.</p> <p>Följer upp händelsen och dokumenterar vidtagna åtgärder.</p>	<p>vuxen som uppmärksammas på företeelsen.</p> <p>mentor rektor</p>

Dokumentation

Dokumentation av vad som inträffat och vilka åtgärder skolan vidtagit är ett viktigt underlag för att kunna följa upp effekterna av åtgärderna. Dokumentationen skapar också ett underlag för verksamheten att se om trakasserier och kränkande behandling är ett större problem. Incidentrapporter och ev dokumentationer vid samtal bör följa en given manual för att garantera likvärdighet. All personal måste ha kunskap om sekretessbestämmelser så att elevinformationen hanteras på ett korrekt sätt. Huvudmannen är skyldig att säkerställa att så sker.

Dokumentationen ska förutom händelseförloppet och åtgärd innehålla uppföljning och delmål samt långsiktiga mål. Dessa delar är viktiga inslag i framtida utvärdering.

Anmälan till andra myndigheter

huvudmannen

socialtjänsten (14kap. 1 § socialtjänstlagen)

polisen

arbetsmiljöverket

Uppföljning och utvärdering.

Mentor ansvarar för att göra likabehandlingsplanen till ett levande dokument hos elever och föräldrar.

Rektor ansvarar för att möjliggöra fortbildning i frågor kring arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Rektor ansvarar för att informera nyanställda om likabehandlingsplanen.

Likabehandlingsplanen ska årligen följas upp och utvärderas tillsammans med föräldrar och elever.

Utvärderingen ska ligga till grund för kommande års arbete och ska innehålla åtgärder och vilken verkan det haft.

Åtgärder av både kort och långsiktig art och dess förväntade effekter bör redovisas.

Boskataskolans arbete med likabehandlingsplanen läsåret 2011-2012.

Vi har genom skoltempen mätt skolklimatet (såväl skola som fritidsverksamheten).

En enkät om verksamheten på fritids är genomförd.

Vi har utfört trygghetsvandringar på skolan för att uppmärksamma och kartlägga skolans inom- och utomhusmiljö och ta reda på om skolan känns trygg och säker för eleverna.

Genom utvecklingssamtal/samtal har vi tillsammans med elever och föräldrar checkat av hur eleverna trivs på skolan och fritids och om de känner sig trygga och har kompisar.

Samtal och enkäter visar att våra elever över lag mår bra och känner sig trygga i sin skolomgivning. När konflikter har uppstått finns vuxna tillgängliga.

Detta gör vi året 2012-2013:

Vi startar höstterminen med att de första skolveckorna förankra skolans trivselregler i våra klasser.

Vi har inplanerat fyra temadagar under läsåret som handlar om värdegrundsfrågor, kamratskap och samarbete. Barnen arbetar över klass- och åldersgränser dessa dagar.

Vid skolans traditionella aktiviteter, ex. Boskatadagen, Arcusdagen och vissa friluftsdagar, arbetar vi i faddergrupper.

Uppdatera aktuella dokument som ska användas vid uppföljning och åtgärder av incidenter och tillbud.

Elevrådet och skolrådet ska ges tillfälle till revidering av likabehandlingsplanen och skolans trivselregler.

Ett förslag är att en av temadagarna fokuserar på arbete kring likabehandlingsplanen.

Viktiga kontakter

Vid diskriminering, trakasserier och annan kränkning i vår skola kan elever och föräldrar kontakta lärare på skolan, rektor, skolkurator eller skolsköterska. Alla kan nås genom kommunens växel, 0920-453000 eller via lärarnas mejladresser som finns på Boskataskolans hemsida.

Trygghetsteamet består av:

Kristina Lundbäck, grundskollärare

Ingela Nilsson, grundskollärare

Anita sandlund, fritidspedagog

Elevhälsoteamet består av:

Majvor Larson, specialpedagog/ grundskollärare

Marita Granberg, förskolärare

Lisa Gylling fritidspedagog/specialpedagog

Rektor: Anders Wallgren

Skolsköterska: Christina Mitchell

Skolkurator: Sofia Adolfsson Sundström

Referenser:

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567)

Lgr11

Lika rättigheter i skolan – handledning (Diskrimineringsombudsmannen, DO, 2012)
Skollagen, kap 1 och 14 a (2009)
Skolverkets allmänna råd 2012. Arbetet mot diskriminering och kränkande
behandling (Skolverket).

Bilaga 1.

Boskataskolans trivselregler

Hälsa på varandra!
Lyssna på varandra!
Se till att skapa arbetsro för alla!
Passa tider!
Alla får vara med!
Var snäll mot varandra!
Var rädd om varandra, vår skola och våra saker!
Tänk på hur du pratar!

Reglerna är framtagna av elever, föräldrar och personal på Boskataskolan.
Reviderade av elevrådet 2009-11-04. Klassråd, elevråd och föräldraråd får i uppgift
att återigen revidera trivselreglerna under läsåret 2012-2013.

Boskataskolans konfliktlösningsmodell för alla lärare

Vi använder oss av Islandsmodellen som beskrivs i Elisabet Nemerts bok *Öppna för
samtal*.

Den går ut på att läraren lotsar eleven genom fem frågor och allt eftersom dessa
frågor besvaras så kommer barnet närmare och närmare lösningen på konflikten.

1. Vilket är problemet?
2. Hur känns det?
3. Hur kan vi lösa problemet?
4. Bästa lösningen?
5. Vad ska hända?

Likabehandlingsgruppens modell för samtal vid trakasserier och kränkning:

Gemensamt – Bekymmer - metoden (GBm) för att bryta upp dynamiken i
mobbningsgruppen genom individuella samtal med dess medlemmar. Samtalen
syftar till att utveckla förslag för en bättre samvaro

- Fas 1. Enskilda samtal med de misstänkta mobbarna
- Fas 2. Individuellt samtal med den utsatte
- Fas 3. Förberedande samtal med de f.d. mobbarna enbart
- Fas 4. Toppmöte: offret och de f.d. mobbarna möts med samtalsledaren som
ordförande
- Fas 5. Kontroll av resultatet - uppföljning

